

[Pürschel.]

er i Stand til at standse. Konsekvenserne kommer ogsaa frem i § 4, Stykke 2, paa ganske tilsvarende Maade.

Saa har jeg fundet det rigtigt at fremdrage de Omkostninger, der kan følge heraf. Det krænkede naturligvis den ærede Ordfører for Udvalget dybt.... Det ærede Medlem ryster paa Hovedet, saa siger vi, at det har ikke krænkede ham dybt, men i alt Fald bebrejdede han mig, at jeg har gjort det, og naar jeg endelig vilde gøre det, saa skulde jeg have gjort det i tilstrækkeligt Omfang. Jeg har kun henvist til Betænkningen, hvor enhver kan se det efter, og jeg har endda kun efter Betænkningen henvist til enkelte Fakulteter, men jeg skal gerne følge den ærede Ordfører og gøre Rede for, hvad Udgifterne i det hele er.

Den principielle Opgørelse gaar ud paa et samlet Anlæg af ca. 12½ Mill. Kr. og en aarlig Drift af ca. 1½ Mill. Kr. foruden Undervisningshospitalet, som man opgør til 13 Mill. Kr. i Anlæg og 2½ Mill. Kr. i Drift. Fra disse Tal maa naturligvis trækkes de Anlæg, der findes i de forskellige Byer, og den Drift, der er der. Jeg nævner derfor disse Summer med alt muligt Forbehold, det er ikke dem, der maa regnes med i Virkeligheden. Saa gjorde det ærede Medlem opmærksom paa, at Hr. Martin Borch, den kongelige Bygningsinspektør, har opgivet Udgifterne for Aarhus' Vedkommende til 10 Mill. Kr. og for Viborgs til 16 Mill. Kr., men det er en rent skitsemaæssig Opgørelse, og fra Viborgs Side er disse Tal aldrig anerkendt som givende et retfærdigt Billede.

Men eet er sikkert, og det er, at Konsekvenserne af dette Skridt er meget betydelige, baade økonomisk og for Landets aandelige Udvikling. Og een Ting til er sikker: at det, der her etableres, ikke paa noget Punkt svarer til og efter min Mening ikke har Mulighed for at udvikle sig til noget af det, der foresvævede Universitetsudvalget, da det i sin Tid samlede sig enstemmigt om at tilraade Oprettelsen af et nyt Universitet, thi det, der var Forudsætningen, det, man vilde, var noget selvstændigt, noget særpræget, og ikke det, man faar her, en Filial af Københavns Universitet.

Jeg har sagt, at det er en lille Filial, og det mener jeg fremdeles det er; den kan maaske med Tiden blive større, saa bliver det til en stor Filial, men det vedbliver at være en Filial. Det fremgaar ganske klart af alle de Betingelser, der er sat ind her i Lovforslaget § 1 og paa en Række andre

Punkter. Derfor kan man ikke til Støtte for det, der her søges gennemført, henvise til den Betænkning, der blev afgivet i 1925. Den ærede Ordfører sagde det jo selv: det, vi nu søger gennemført, er noget helt andet. Det var den ærede Ordførers egne Ord. Jeg kan ikke forstaa, at han kommer og bebrejder mig, at jeg ikke gaar med til dette, naar han selv siger, at det er noget helt andet end det, jeg har skrevet under paa i sin Tid. Det er en Maade at diskutere paa, som maaske kan være tilladelig, naar man staar lidt vanskeligt, men som jeg ikke kan beundre.

Jeg kan heller ikke beundre den Maade, hvorpaa den ærede Ordfører vendte sig mod Andragendet fra Viborg By, som kun gør sig til Talsmand for det rimelige og fornuftige Krav, som jeg har stillet op her, at Rigsdagen frit og ubundet skulde undersøge hele Sagen og ikke lade sig trække ind paa denne Bane af de Ofre, der er bragt fra Aarhus Side, Ofre, som utvivlsomt fortjener Anerkendelse. Jeg har aldrig nægtet Aarhus denne Anerkendelse, jeg har aldrig givet Udtryk for noget som helst i Retning af Foragt for Aarhus eller noget saadant, som Ordføreren, formodentlig ud fra den let krænkede Bypatriotisme, mente at burde tillægge mig. Dette, at jeg er Modstander af denne Plan her, betyder jo ikke nogen Modstand mod Aarhus i og for sig, det er kun Modstand mod Aarhus som Universitetsby. Det mener jeg ikke, den egner sig til, og jeg mener ikke, den Fremgangsmaade, den har brugt, selv om den er overordentlig forstaaeligt fra et Aarhus-Standpunkt, har Krav paa nogen Anerkendelse fra Rigsdagens Side.

Jeg har gentagne Gange brugt det Billede, som jeg finder er træffende, at det jydsk Universitet bør ikke være til Auktion. Der er ingen Tvivl om, at Aarhus kan byde højere end Viborg. Der er heller ingen Tvivl om, at den Indsats, der er gjort fra Aarhus' Side, i Forhold til den samlede Bekostning er af underordnet Betydning. Nu har man i Virkeligheden efter mit Skøn fulgt Auktionsprincippet, saaledes som det undertiden gøres ved et Parti Varer, hvor der opraaibes en mindre Del af Partiet; det tilslaaes den højstbydende, og saa siger man, at han kan faa lige saa meget han vil for et tilsvarende Bud. Man har opraaabt en Del af et Fakultet, for denne er Aarhus blevet den højstbydende, og Konsekvensen er, at Aarhus nu kan tage Resten af Partiet for dette Bud. Jeg kan ikke beundre denne Form for Afgørelsen af det Spørgsmaal, som er meget vidtrækkende og vigtigt, om Danmark skal have et andet